

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
 ΥΠΟΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΑΒΕΧΟΥ

Α. γ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ Συντηρητικός
 Α. π. Ημερ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡ. ΣΕΩΝ 34
 Ημ. ημέρα Αποδήσεως 19-6-2011
 Λ. Κατέβ. 10:40

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2011

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- 1) Οικονομικών,**
- 2) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**
- 3) Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Λιακυβέρνησης**

Θέμα: Προβλήματα των Ελλήνων παλιννοστούντων

Οι ομογενείς της πρώην Σοβιετικής Ένωσης είναι το πιο δοκιμασμένο κομμάτι του Ελληνισμού μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Στα χρόνια του σταλινισμού υπέστησαν διώξεις απερίγραπτες, εκτοπίσθηκαν στη Σιβηρία, μόνο και μόνο, γιατί επέμεναν να διατηρήσουν την Ελληνικότητα τους.

Κι όμως σήμερα στην Ελλάδα αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας, στερούμενοι βασικών δικαιωμάτων- όπως του εκλέγειν και εκλέγεσθαι- τη στιγμή που η κυβέρνηση έχει σπεύσει από τις πρώτες ημέρες της στην εξουσία να δώσει δικαίωμα ψήφου σε αλλοδαπούς.

Σημαντικότερο πρόβλημα των ομογενών μας είναι ότι κατά τη διαδικασία απόκτησης των ως άνω εγγράφων τα πρόσωπα ελληνικής καταγωγής πέρασαν τη διαδικασία απόκτησης ιθαγένειας και όμως τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τους είναι περιορισμένα, επειδή δεν θεωρούνται υπήκοοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν έχουν δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι, δεν τους παρέχεται πλήρης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στερούνται συντάξεις.

Όσον αφορά στο νομικό πλαίσιο απονομής της Ελληνικής ιθαγένειας σε ομογενείς από την πρώην Σοβιετική Ένωση, θεωρείται, ότι είναι παρωχημένο, δεδομένου ότι ο Ν.2790/2000 έχει υποστεί ελάχιστες τροποποιήσεις, κυρίως, με τα άρθρα 76 του Ν.2910/2001 και 24 του Ν.3013/2002(προκύπτουν και άλλες τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας στο σχετικό αρχείο του Ν.2790/2000), προκειμένου να διορθωθούν κατά κύριο λόγο διαδικαστικά προβλήματα, που διαπιστώθηκαν, κατά την εφαρμογή του Νόμου(όπως λ.χ. η χορήγηση διαδοχικών βεβαιώσεων μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα εξάμηνης διάρκειας έως την έκδοση

-2-

απόφασης χορήγησης της Ελληνικής ιθαγένειας). Επισημαίνεται δε, ότι, παρά την παρέλευση δεκαετίας από τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω, δεν έχει υποστεί νομοθετική αναθεώρηση, η οποία θα οδηγούσε σε συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων των ενδιαφερομένων, οι οποίοι τελικά καταλήγουν να αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας, αν λάβει κανείς υπόψη το γεγονός ότι η νομοθετική τροποποίηση εξαντλείται σε ένα μόλις άρθρο του Ν.2910/2001, ο οποίος επιχείρησε να αντιμετωπίσει συνολικά τη μεταναστευτική πολιτική.

Η ομογενειακή ιδιότητα των αλλοδαπών πρόελευσης πρώην Σοβιετικής Ένωσης διαπιστώνεται από Ειδική Επιτροπή(άρθρο 1 παρ.4 Ν.2790/2000), η οποία γνωμοδοτεί σε περιφερειακό επίπεδο, με πολλές καθυστερήσεις στην εξέταση των σχετικών αιτημάτων, ώστε να διαπιστωθεί η ελληνική καταγωγή μέσα από πληθώρα δικαιολογητικών και προσωπική συνέντευξη του αιτούντος. Απαραίτητο, μεταξύ άλλων, δικαιολογητικό για την απόκτηση ιθαγένειας ή ακόμα και για την άδεια διαμονής, είναι η προσκόμιση διαβατηρίου σε ισχύ. Εδώ όμως αρχίζουν τα προβλήματα, αφού οι χώρες πρόελευσης των αιτούντων αδυνατούν να εκδώσουν. Λυτό συμβαίνει, γιατί, μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ τα αρχεία καταστράφηκαν, χάθηκαν ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο δε δόθηκαν στα νέα κράτη που προέκυψαν. Έτσι οι ομογενείς δεν μπορούν να αποδείξουν με επίσημα έγγραφα στοιχεία που τους αφορούν. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις οποίες ανήκει η αρμοδιότητα εξέτασης των εν λόγω αιτημάτων αντιμετωπίζουν παράλληλα, εκτός των άλλων, προβλήματα λειτουργίας και φόρτο εργασίας, εξαιτίας της έλλειψης του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού και της μεταβίβασης πρόσθετων αρμοδιοτήτων κατ' εφαρμογή του ν.3838/2010.

Σε ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση βρίσκονται οι ομογενείς που μένουν στην Κύπρο. Πάνω από 4000 άτομα εδώ και πολλά χρόνια δεν μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια και να γίνουν πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πλήρη δικαιώματα. Πιο συγκεκριμένα οι ομογενείς που έχουν αποκτήσει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς(ΕΔΤΟ) στην Κύπρο, αντιμετωπίζουν αδικαιολόγητη ανισότητα στη μεταχείριση τους όταν ζητούν την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας στην Ελλάδα, σε σχέση με εκείνους τους ομογενείς που έχουν αποκτήσει το ίδιο δελτίο στην Ελλάδα. Δηλαδή, ενώ οι ομογενείς που έχουν αποκτήσει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς στην Κύπρο υποχρεούνται σε εκ νέου συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Ιθαγένειας, ενώ, όσοι έχουν αποκτήσει το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς στην Ελλάδα, απαλλάσσονται της σχετικής υποχρέωσης. Λυτονόητη προβάλλει η αναγκαιότητα της νομοθετικής εξίσωσης των δύο περιπτώσεων.

Ένα άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν εκατοντάδες ομογενείς είναι ότι την περίοδο της ξαφνικής οικονομικής ανόδου σε όλη την Ευρώπη,

- 3 -

πολλοί παλιννοστούντες στην Ελλάδα πήραν ως ευπαθείς ομάδες από τις τράπεζες στεγαστικά δάνεια με ειδικούς όρους και προϋποθέσεις και μ' αυτό τον τρόπο έλυσαν το πρόβλημα στέγασης. Σήμερα, έχοντας υπόψη τις δύσκολες συνθήκες λόγω κρίσεως στην Ελλάδα, πολλοί παλιννοστούντες έχασαν τις δουλειές τους και δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τις έγκυρες πληρωμές, όσον αφορά τις συμφωνίες δανείων καθώς και τους αυξημένους τόκους για καθυστερήσεις πληρωμών και όλα αυτά δημιουργούν κοινωνικές εντάσεις από τη μία πλευρά και την απόλυτη απελπισία του κόσμου από την άλλη. Υπάρχουν ακόμα και περιπτώσεις αυτοκτονίας.

Πρόβλημα επίσης αντιμετωπίζουν με αυθαίρετες κατοικίες, ζήτημα που θα πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα της εξαιρετικής οικονομικής αδυναμίας των ομογενών. Τώρα, σε όσους διαμένουν στις αυθαίρετες δεν παρέχεται νερό και ηλεκτροδότηση, κάποιοι όμως τα χρησιμοποιούν παράνομα. Όλες αυτές οι παραβάσεις μπορούν να έχουν ως συνέπεια υψηλά πρόστιμα τα οποία οι παλιννοστούντες δεν έχουν την δυνατότητα να πληρώσουν. Το πρόβλημα αυτό υπάρχει εδώ και χρόνια και όλα αυτό το διάστημα οι άνθρωποι μένουν σε παράνομες κατοικίες στην Ελλάδα.

Λεγίζει να σημειωθεί, ότι η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου διαχειρίζεται δημόσια ακίνητα, τα λεγόμενα ανταλλάξιμα, που προέκυψαν από τα μουσουλμανικής ιδιοκτησίας ακίνητα που υπήρχαν στην Ελλάδα μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής των πληθυσμών, ως απόρροια της Συνθήκης της Λωζάννης. Μιας περιουσίας που υποχρεωτικά, με βάση το νομικό πλαίσιο που ορίζει τη χρήση της, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση των προσφύγων του 1922.

Από τότε μέχρι σήμερα, επειδή οι συνθήκες έχουν αλλάξει και επειδή το νομοθετικό πλαίσιο δεν έχει εκσυγχρονιστεί, πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα, η ανταλλάξιμη περιουσία να χρησιμοποιηθεί υπέρ και άλλων προσφύγων και παλιννοστούντων ομογενών. Βασική προϋπόθεση είναι να εξαιρεθεί η ανταλλάξιμη περιουσία από σχέδια αξιοποίησης και να ξεχωρίσει από την υπόλοιπη δημόσια περιουσία, ώστε να εκπληρωθεί ο σκοπός.

Κατόπιν των ανωτέρω επερωτώνται οι υπουργοί:

- 1) Σκοπεύετε να εξετάσετε το ζήτημα της απλοποίησης της διαδικασίας απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από τα πρόσωπα που κατέχουν Ειδικά δελτία Ταυτότητας Ομογενούς;
- 2) Πως θα διευθετηθεί το ζήτημα μη έκδοσης διαβατηρίων και λοιπών εγγράφων από τις χώρες προέλευσης που δημιουργήθηκαν από τη

- 4 -

- διάλυση της ΕΣΣΔ και δεν κατέχουν τα αρχεία της;
- 3) Υπάρχει δυνατότητα αναδιάρθρωσης των χρεών παλιννοστούντων από στεγαστικά δάνεια, τα οποία δόθηκαν με ευνοϊκούς όρους, λόγω της οικονομικής και κοινωνικής τους κατάστασης, που σήμερα δχι μόνο παραμένει ίδια αλλά επιδεινώθηκε;
- 4) Εξετάζετε το ενδεχόμενο απλοποίησης της διαδικασίας νομιμοποίησης ανθαιρέτων, που εξ ανάγκης έκτισαν παλιννοστούντες;
- 5) Προτίθεστε να αξιοποιήσετε την ανταλλάξιμη περιουσία του Δημοσίου προς όφελος και άλλων προσφύγων και παλιννοστούντων, που πρόκενψαν μετά την ανταλλαγή πληθυσμών το 1922 με τη ψήφιση και εφαρμογή νέου νομοθετικού πλαισίου;
- 6) Θα εξαιρέσετε την ανταλλάξιμη περιουσία από το σύνολο της περιουσίας του Δημοσίου και θα θεσμοθετήσετε συγκεκριμένο φορέα για τη διαχείριση της;
- 7) Θα προχωρήσετε σε νομοθετική ρύθμιση, ώστε οι ομογενείς που έχουν έρθει στην Ελλάδα από το έτος 2001 και εντεύθεν να έχουν τη δυνατότητα κατάθεσης δικαιολογητικών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας;
- 8) Θα εξισώσετε νομοθετικά τις περιπτώσεις των κατόχων ΕΔΤΟ στην Κύπρο με τους κατόχους ΕΔΤΟ στην Ελλάδα;
- 9) Θα επαναφέρετε παλαιότερη νομοθετική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία αδελφός ή γονέας ομογενούς, η ιθαγένεια του οποίου είχε ήδη καθορισθεί ως ελληνική λόγω παλιννόστησης, είχε δικαίωμα αυτοδικαιησης αναγνώρισης της ιθαγένειάς του, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης;
- 10) Θέστετε σε ισχύ το Ν.3731/08 και για τους ομογενείς από την πρώην ΕΣΣΔ, που καταργεί τη διαδικασία συνέντευξης ενώπιον της Επιτροπής πολιτογράφησης για τους ομογενείς Βορειοηπειρώτες, ώστε να αποφευχθούν οι διακρίσεις των ομογενών σε κατηγορίες;

Οι επερωτώντες βουλευτές

Σήφος Κεδίγιαδης
 Εγισταθίος Κωνσταντινίδης
 Μ. Παπαζόπουλος
 Ιάκωβος Αναστασιάδης
 ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

- 5 -

Αραράτος Καρπίδης

Αλέξανδρος Καρπίδης

Θεοφίλος Λεονταρίδης

Θεοφίλος Λεονταρίδης

Μαρία Κόζια - Τσαρούχη

Μαρία Κόζια - Τσαρούχη

ΜΙΧΑΗΛΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ

ΜΙΧΑΗΛΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ

Κωντρος Κουρδήπης

Κωντρος Κουρδήπης

Γεώργιος Καβαντίδης

Γεώργιος Καβαντίδης

Νικόλαος Πλωμαριώτης

Νικόλαος Πλωμαριώτης

Δημήτριος Τεοντανός

Δημήτριος Τεοντανός